„Danskeren,"

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,

udgivet af

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

„Danskeren" udkommer hver Tirsdag og Fredag.

Pris pr. Aargang i De Forenede Stater **$1.50**; til Udlandet **$2.00.**

Bladet betales i Forskud. Bestilling, Betaling, Adresseforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

„Danskeren" ledes indtil videre af Past. A. M. Andersen som Direktionens Formand.

Alt af Nyheds-Interesse sendes direkte til „Danskeren", Blair, Nebr.

Alle andre Artikler sendes til Past. A. M. Andersen, Viborg, S. Dak.

Entered at the Post Offiec at Blair, Neb., as second-klas matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danskeren"
bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrykkelig Opsigelse modtages af Udgiverne og al Gæld er betalt, i Overensstemmelse med De Forenede Staters Postlove.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysninger om det averterede, bedes de altid omtale, at de faa Avertisemeniet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

De hjemløse Børn.

(Sluttet.)

Man vil lægge Mærke til, hvad der vistnok ogsaa fremlyser af det foregaaende, at Forholdet mellem Forældre og Børn, mellem Samfundet og den enkelte Person, ikke fornemmelig er et Forhold mellem det udvortes og legemligt stærkere og svagere, men at det derimod er et Forhold mellem aandeligt modne, i altFald sammenlignelsesvis modne, og det umodne. Forældrene ere de sammenlignelsesvis modne, og Barnet skal gro og modnes ved at modtage Indflydelse af dem. Derfor sagde jeg, at Myndighedens Grad og Værd afhænger af det Ords aandelige og hjertelige Kraft, Forældrene har at sige. Og Lydighedens Værd er betinget af, at det er en Ytring af Kærlighed, det er: den frivillige Opmærksomhed mod Ordet. Hørighed og Lydighed er ogsaa fra gammel Tid af paa Dansk nævnede efter hinanden. Det første Ord betegner saa at sige den indre Lydighed. I Ordets aandelige og hjertelige Vægt ligger altsaa Opdragelsens Hemmelighed. Thi selv i Nødstilfælde, naar Ulydigheden bliver dristig og stærk, og Forholdet ved Straffen kommer til at se ud som et Forhold mellem den stærke og den svagere, maa det være tydeligt for Barnet at det ved ikke at ville bøje sig for Ordets Myndighed selv har bragt sig under den stærke Haands Magt,, som det jo ogsaa hedder: den der ikke vil høre maa føle. Fremtrædet Straffen som den fornærmede stærkeres Hævn, er den et Udtryk for blot og bar Overmagt i Stedet for et Myndighedens Nødhjælpemiddel, saa fremmer den ikke Lydigheden; den opirrer derimod og frembringer kun trælleſindet Underkastelse.

Lykkelige vi, der saaledes udvikledes til at blive myndige, idet vi lærte Lydighed, enten det saa var i et udvortes fattigt Hjem eller i et rigt Hjem! Vi kunne ikke være taknemmelige nok for denne Lykke!

Faldt denne Lykke i alle Børns Lod, saa var Holsteinsminde og alle større og mindre Hjem af den Art ufornødne. Men saaledes er det ikke. I de mange Forespørgsler og Begæringer om Børns Optagelse i dette Børnehjem, der mellem Aar og Dag rettes til mig af menneskekærlige Myndigheder eller Enkeltmænd, vender Klagerne om Hjemløshed og Hjemløshedens Følger atter og atter tilbage. Hverandet Brev i min betydelige Brevsamling om Opdragelsesanstaltens forhenværende og nuværende Plejebørn forklarer det paagældende Barns Trang og Manglen af et Hjem eller af et Hjem, hvori den fornødne opdragende Myndighed er til Stede. Her findes Børn, hvis Forældre er døde og har ladet dem frændeløse tilbage uden anden Arv end Fattigdom; der er Faderen eller Moderen død, og den efterlevende fattes baade Tid og Kraft til at opdrage Børnene; hist lever en Familie under faa usædelige Forhold, at det bedste i Barnesjælen — man kunde næsten sige nødsendigvis — maa spildes; her har Sygdom eller den haarde Kamp imod Fattigdommen svækket Forældrene baade paa Sjæl og Legeme; og der atter bryde stærke Drifter frem i Barnet, som dets Forældre hverken forstaar eller besidder Myndighed til at beherske, og som Vanen allerede har gjort stærkere, ligesom Gødningen uden Pløjning, Harvning og Lugning bringer Ukrudtet til at gro frodigere. Saaledes lyde Klagerne til os. Og det er klart nok, at med Hensyn til disse Børn, der i ingen Henseende er værre eller bedre end Børn i Almindelighed, kun er een Vej at gaa, kun er eet virksomt Middel at bringe i Anvendelse. Skal de bevares for Samfundet, blive „nyttige Lemmer af Samfundet", som det atter og atter hedder i Breve til Instituttet, saa maa der gives dem et godt Hjem og den Opdragelse, der kun kan gives i et saadant. Dette trænger de til, og dette bør de have naar det paa nogen Maade er muligt. Thi „hvis det Spørgsmaal: hvad bør vi gøre for dem? ikke rører nogen, vil maaske det andet Spørgsmaal: hvad vil de gøre med os? fremkalde en saa meget større Interesse."

Hvem vil tage sig af disse Børn? Saa længe Menneskene har levet paa Jorden, er der ogsaa fundet varme Hjerter og raske Hænder, der vilde mildne Nød og bekæmpe Raahed og Elendighed. Men navnlig er der, siden Guds Menighed stiftedes paa Jorden, atter og atter traadt Mænd og Kvinder frem af dens Rækker, der vilde antage sig de forladte, fader- og moderløse. „Hvo, som annammer et saadant Barn i mit Navn, annammer mig", har Herren sagt, og dette Ord har vakt den uegennyttigste Hengivelse og de heltemodigste Ofre for Børnenes Sag. Hver Gang der har vist sig et kraftigere forynget Liv i Herrens Menighed, har dette først og fremmest vist sig ved, at „Fædrenes Hjerter er bleven vendt til Børnene og Børnenes til Fædrene", og dette er ogsaa kommet de hjemløse Børn til gode. De fleste af dem, der læse dette, vide, at Stephanfen og hans Hustru vilde tage sig af saadanne Børn, og da det blev klart for dem, at det var deres Kald, saa fandt de aabne Hjerter og Hænder hos et ædelt Grevepar, hvis Liv visselig hvilede paa „de tre Piller: Lov, Bøn og Barmhjertighed". Saa kom denne skønne Forbindelse i Stand, hvor der var højsindet Uegennytte paa begge Sider, og der var lige hæderlig for begge Parter. Om denne Forbindelses Sandhed og om den Velsignelse, Gud lagde i den, har Børnehjemmet paa Holsteinsminde i over 40 Aar (dette var skrevet i 1877) været et Vidnesbyrd. De hensovede Mennestevenner, Grev Holstein paa Holsteinborg og A. Stephanfen, var, længe før de saa hinanden, ad hver sin Vej kommet til Ønsket om at tilvejebringe et Hjem for hjemløse Børn. Grev Holstein udtrykker sin Tanke saaledes: „at tilvejebringe en Stiftelse for de Børn, hvis Skæbne nægtede dem et Familieforhold, hvori de kunde gøre Erfaring om det Baand, som kristelig Kærligeb knytter mellem Forældre og Børn", hvilken Betragtning Stephanfen fuldstændig delte. Medens flere af hans Forgængere, af hvem han havde lært meget, satte det enkelte Barns Oplærelse og individuelle Udvikling som det højste og ventede alt af Metoden, enten denne fornemmelig var en metodisk ordnet Undervisning som hos Pestalozzi og hans Medarbejdere Schmidt og Niederer, eller den bestod i planmæssige Øvelser i Arbejder paa Mark og i Have som hos Fellenburg og Wehrli, satte derimod den danske Filantrop Stephanfen og hans ædle Patron Vækkelse af Samfundsfølelsen som den første og særlige Opgave med Hensyn til hjemløse, forladte Børn, og Midlet til dens Løsning saa de i en huslig Opdragelse. Stephanfens Metode var overhovedet den „umetodiske Metode", som han spøgende udtrykte sig. Det ene Barn trænger lige saa meget til at faa Kræfterne øvede ved Undervisning og Arbejde som det andet, det rigeste Barn lige saa meget som det fattigste; i denne Henseende er der ingen Forskel. Det hjemløse Barns særlige Nød er Mangel af et Hjem, hvori det kan lære den aandelige og hjertelige Myndighed at kende og opdrages til Hørighed og Lydighed; den er, at det staar ene; og den særlige Fare for det hjemløse Barn er den, at det skulde blive en herskende Følelse hos det, at det staar ene, at det kun er en Ener, der ingen Steder har hjemme. Thi bliver denne Følelse herskende, og modnes den til Bevidsthed om, at man er overladt til sig selv, forladt og fremmed for andre, saa er Proletaren snart færdig, der er Samfundet, og sig selv fjendst. Derfor skal det enestaaende, hjemløse Barn bringes til at føle, at det hører Samfundet til, og dette bør vide, at det er dets Pligt mod Barnet at give det et Hjem. I dette skal Barnet tøes op, hvis det er forkommet af Kulde, og bringes til sig selv, idet det føler og finder sig som et lille Led af det større, levende Hele. Der skal Samfundsfølelsen og Selvfølelsen vækkes, næres og gro jævnsides; thi saa bliver Barnet aldrig Proletar, om det end blev aldrig saa fattigt. Det var et Udtryk for denne Grev Holsteins og Stephanfens Grundbetragtning, at de hjemløse og forældreløse Børn „Folkets Børn", og Virksomheden paa Holsteinsminde er bestandig baaren af den.

Forskellige Stemninger.

Følgende Artikler af to af „Den danske Kirkes Præster" optage vi in extenso efter „Dannevirke". Som man vil se, er de begge skrevne i Anledning af Landtingsvalgenes Udfald og den deraf følgende Udsigt til Salget af de vestindiske Øer. Det morsomme ved det er, at det, der stemmer den ene til en Klagesang, det samme stemmer den anden til Jubel, begge i høje Toner. Vi overlader til Læseren at stemme i med den, han synest bedst om.

* * *

Nu er det sikret!!

„Gud være lovet, nu er det sikret", det er Omkvædet paa den Sejrssang, Regeringens Blade nu synger i Danmark efter Valgene til Landstinget. „Aah, Gud ske Tak og Lov, at det dog nu er sikret; aah Gud, hvor det lettede!"

Hvad er det, som er sikret? Sig mig, hvad er det, hvorover nu hele Folket ligger i Jubel? Sig mig dog, hvad er det? Er det Absalons og Valdemars Dage, som er opstandne paa ny. Er Holger Danske vaagnet? Er Slesvigs Land genvundet? Er Skaane kommen igen? Er Norge vendt tilbage? Er det Køge Bugt, Fredericia, Isted? Hvad er det? Sig mig det!

„Jo, Du Tosse, kan Du da ikke forstaa det; det er Salget af de vestindiske Øer, som er sikret; aah, at vi dog skulde ha' den Lykke i dette Liv!"

Ak, Du mit Fædreland, Du var altid kortsynet; derfor blev dit Flag strøget paa Land og paa Hav; dine Løver blev saa tamme, at de krøb paa Østergade og slikkede Støv. Mens dine store Digtere døde, blev en litterær Kritiker din største Mand. Mens Kunstens Stjærner dalede og dine Mejselslag forstummede, blev en Journalist din ypperste Helt. Fik Du en Gang en vidtskuende Mand, saa dømte Du ham til Døden, men benaadede ham af Nedynk og lænkede ham til Munkholms Klippe. Mens dine jævne, trafaste Sønner, som elskede den lave Hytte og Marken med Digerne om, og som bad for den fattige Kvinde med det forgrædte Barn paa sit Skød, — mens disse dine jævne Sønner blev slagtede som Kvæg i Dybbøl Skanser, løb dine Politikere omkring i Københavns Gader som forvildede Faar. Mens dine smaa Drenge sælger Skillingsblade paa Gaden i Tusindvis, sælger dine kaarede Mænd dine Fædres Kolonier.

Nu er det sikret! Ja, og din Anseelses Knæk er sikret! Det er sikret altsammen!

Des Moines, Iowa, 2. Oktbr. 1902.
R. R. Vestergaard.

* * *

Landsthingsvalgene.

(„Sikret").

Du kære, kære Fædreland! Du som har lidt saa mange Nederlag, — Du som maa taale, at dine egne Sønner har haanet og spottet Dig, naar det gik Dig ilde, Du som i Aarhundreder har været traadt under Fod i Tvang og Trældom af dem, som skulde være dine Vogtere, medens de i Blindhed abede dine Fjender efter, Du, mit kære Fædreland, Du har vundet en Sejr paa ny.

Jeg hører som Lyden af Glæden og Jubelen der hjemme over, at endelig nu er det lykkedes at kaste den sidste Rest af Trælledragten bort og staa som et frit Folk.

Du, lille dejlige Folk, som under forblindede Vejledere vilde spille med i Verdensmagtens Kanon-Koncert, og som har høstet saa bitre, bitre Erfaringer for denne falske Ærgerrighed.

Du som har haft Mænd som Absolon, der satte Livet ind paa at samle det spredte, og gøre Dig til et evigt Folk, men som fik det herligt Værk ødelagt, da Du blev grebet af Erobringslyst, og de smaa snæversynede Aander vilde gennemføre de stolte Valdemarers Politik. Ak, det maatte en blodig Daad til for at frelse Dig hin 1. April-Nat i Randers, da Niels Ebbesen vog den kuldede Greve.

Mit kære, forblindede Fædreland. Da Du med Jærnmagt vilde hævde Overhøjheden over dine Brødre mod Nord og Øst, da maatte Du bøde haardt, fordi Du havde Mænd, der satte din Fremtid og Ære i Erobring ud ad til, — og Landsdel efter Landsdel blev taget fra Dig, skønt dine jævne Sønner blødte paa Valpladserne, for at redde Dig, da dine blinde Førere havde styrtet Dig i Ulykke.

Men nu lysner det for Dig, Du begynder at kende dine Evner, din Styrke og din Begrænsning, og Du kan samle alle dine Opgaver om det, Du med Held kan løse.

Stakkels mishandlede Fædreland, mishandlet af dem, der burde været dine Ledere til det gode, men som trodsede paa egen Magt og vilde tvinge Dig til at være, hvad Du aldrig var baaret til: et Jærnrige; som vilde snevre dine Opgaver inde bag Storbestøbningers Malmkanoner, og som vilde trodse og haane Frihedstrangen og Frihedskraften, der fra ældgammel Tid var din dyreste, helligste Drift.

Men Du har sejret, mit kære Fædreland! Du har sprængt Lænken, Du staar i Dag som et friere, ædlere, bedre Folk end nogen Sinde, fordi Du blev dine Opgaver var, og blev betroet Mulighedernes gyldne Skat under Frihedens og Ansvarets hellige Banner.

Du har sejret, mit kære, dejlige Fædreland! Du staar ved Indgangsdøren til en friere og sandere Udvikling end nogen Sinde; Du ejer nu Muligheden for at kunne opdrages til et stærkt Folk under Ansvarets stærke Ret.

Jeg ser i Aanden, hvorledes Du i bevidst Følelse af dine Evner og dit Kald, vil lade de Opgaver ligge, som ikke er dine, og samle hele din Kraft om det, Du kan og evner.

Jeg ser, hvorledes dine Agre vil bugne af Frugtbarhed under de flittige, frie Hænder.

Jeg ser, hvor dine Skibe vil krydse Verdenshave, og det danske Flag paa Fredens store Valplads vil tilkæmpe sig et Navn, der er dets høje Byrdværdig. — Og jeg ser, hvor dine Sønner vil kæmpe en Aandens Kamp med de stærke, rene Vaaben, som kun Friheden kan give et Folk i Hænde. Thi jeg tror paa den gode Aands Sejr, jeg tror paa mit Folks dybe Trang til at beherskes af Livets rene, gode, sejrende Kræfter.

Derfor, til Lykke, Absalons, Niels Ebbesens og Kong Frederiks Fædreland. Til Lykke med de lyse Udsigter. Gud give Dig Styrke og Kraft og Enfold til at samle din Vilje om ny Daad, der kan smile som friske Roser i Mindernes Krans. Da vokser Du Dig stor og stærk, saa Du med Aandens Ret kan kræve og modtage det, der fra ældgammel Tid tilhørte Dig, kan blive til et enigt, samlet, lykkeligt Folk.

Var Du al Tid kortsynet, kære Fædreland, da var det ikke det jævne Folks Skyld, men deres, der havde tilranet sig Magten over Dig.

Til Lykke da, at den sidste af disse er vist Døren, at Du en Gang endelig har Magt og Lyst til selv at tage Roret i Haand, og selv evner at bære Ansvaret for din Lykke, din Fremtid.

Jeg hører dem spotte Dig og haane Dig, dem Du har vist Døren, og at dine egne Sønner med bitter Foragt tilsmudser dit dyre Navn; men lykkelige lille Land, Du er vokset Dig stor nok til ogsaa at bære dette.

Vær hilset da, Du Frihedens Dag, og vær hilset alle gode, stærke Aandens Kræfter til en Kamp i Frihedens Sollys, der, hvor alle smudsige Vaaben bliver beskæmmet, og hvor Mørkets Hære som flygtende Jættesværme maa fly for Torshammerens Kraft.

Gud bevare Dig i den Frihed, han har givet Dig til at blive et samlet, enigt og lykkeligt Folk.

Thorvald Knudsen.

Nysted, 11. Oktober 1902.

Enken Kristensen i Wheeting, W. Va.

I en Korrespondence fra Wheeling, W. Va. i „Dfl." Nr. 78 fortælles der om en Familie Kristen Kristensen, som kom dertil i April dette Aar fra Vejle. Da de lige havde faaet indrettet sig et Hjem, blev baade Manden og Konen ramt af tyfoid Feber, og 2 Ugers-Dagen derefter døde Manden. Konen laa i høj Feber, og Børnene (en 10 og en anden 6 Aar gammel) var sat ud i Pleje hos nogle Landsmænd. Korrespondenten, Hr. Ejner Sebblov, skriver, at Enken, som staar tilbage med to uforsørgede Børn uden Penge og i et fremmed Land, hvis Sprog hun ikke forstaar, er i en fortvivlet Stilling. Han retter en indtrængende Opfordring til Landsmænd om at komme hende til Hjælp. Han er villig til at modtage og aflægge Regnskab for Penge til hende, og han opfordrer Redaktionen til at gøre ligesaa.

Opfordringen stod i „Dfl." lige ved Redaktionsstiftet, og det er nok Grunden til, at den ikke er bleven skænket Opmærksomhed fra Redaktionen før nu. Men det er da klart, at vi er mer end villig til at modtage, skrive for og sende Gaver til den nødlidende Enke.

Red

* * *

Undertegnede har til Hjælp for Enken **Maren Christensen** modtaget følgende Beløb:

L. P. Hansen, La Monre, N. Dak.	$1,00
Pastor Frimodt Møller, Albert Lea, Min.	$2,00
A. M. Andersen	$2,00
Niels Smith, Cumberland Mills, Maine.	$1,00
Jannik Smith, Cumberland Mills, Maine.	$1,00
D. Andersen, Hygeia Springs, Minn.	$1,00
Ialt	$8,00

for hvilke herved bringes vor bedste Tak. Bidrag modtages fremdeles med Tak ved

Einer Sebbelov,
157 — 29 Street,
Wheeling, West Virgenia.

Forening.

Der skrives atter i norske Blade om kirkelig Forening, den Gang mellem „Den forenede norske Kirke" og „Den norske Synode." I „Lutheraneren" og „Amerika" tvistes der, om i hvilket Bladdiskussionen om Foreningssagen bør føres. Saa maa der vel være et Stykke frem til Maalet endnu. Men der er nok en stærk Understrøm i Kirkefolket, som har kaldt Spørgsmaalet til Live. Vi skal prøve at følge Bevægelsen med Interesse.

Men der ikke ogsaa findes Foreningstrang i Hjerterne paa en stor Del af vort danske Kirkefolk? Maaske det dog ikke nytter at kalde den frem, før den bryder frem. Men det var dog vist ikke ubetimeligt, om vi tænkte paa at faa fælles Kirkemøder i Stand.

Bibelen ud af Skolen.

Nebr. Højesteret har afgivet den Kendelse, at Bibelen ikke maa læses eller konfessionelle Bønner fremsiges i de offentlige Skoler. Det skal være imod Statens Grundlov. Spørgsmaalet var indanket fra Højesteret af en Atheist, Daniel Freeman; Kendelsen har vakt stor Opsigt i religion Kredse. En Mærkelighed ved Kendelsen er det, at Bibelen og konfessionelle eller sekteriske Bønner er sat paa lige Linie. Bibelen kan dog vel ikke være sekterisk. Men det ikke kan have haft Indflydelse paa denne Afgørelse, at Statsskolesuperintendenten er en bekendt „Infidel".

Kirkesproget.

Der diskuteres livligt i norske Blade om, hvilket Sprog skal være Kirkesproget Norsk eller Engelsk. „Kirketidenden", „Den norske Synodes Organ, skriver:

„Og en Ting maa jo selv den blindeste blandt os se, nemlig, at vort Kirkesprog endnu her i Landet for den større Del er Norsk. Man kan sige, at det maa gaa over til at blive Engelsk, og at Kirken maa følge sine Børn over i det nye Sprogland, som de her mere kommer ind i. Men saa fandt som dette er, og saa villig som Kirken er til at gøre dette, saa kan dog ikke denne Overgang ske med et Skridt, men maa gaa for sig lidt efter lidt, og den opvoksende Slægt maa baade i Hus og Kirke dyrke Gud sammen med en ældre Slægt, hvis Hjertesprog endnu for en stor Del er Norsk. De fleste Mødre iblandt os har vel endnu lært sine Børn de første Bønner og givet dem den første Katekismusundervisning i det norske Sprog, og for mange af dem vedbliver dette at være Hjertesproget, selv om deres daglige Forretnings- og Omgangssprog bliver Engelsk.

Det maa altfaa for vor norsk-amerikanske Ungdom være af Vigtighed og til stor Nytte at komme paa Skoler, hvor de kan undervises i Guds Ord."

En anonym Indsender til „Skandinaven" skriver bl. a. om samme Sag:

At det blir nødvendigt i nogle Byer og paa nogle andre Steder at undervise enkelte Konfirmanter paa Engelsk og tildels prædike Engelsk er ganske vist; dog er der ikke saa meget i denne Nødvendighed, som mange mener.

Vi har talt med mange unge Præster baade i Hauges Synode, Den norske Synode og Den forenede Kirke samt i Frikirken, om det engelske Sprogs Brug som Kirkesprog. De fleste af disse Præster har udtalt sig saaledes, at de efter fleres Anmodning begyndte med engelske Prædikener, fordi mange troede det var saa nødvendigt, og det skulde da virke til saameget Godt for Ungdommen, trække den til Kirken, gøre den saa kirkelig interesseret o. s. v., men deres Erfaringer har været i Almindelighed følgende:

I Begyndelsen drog Nysgerrigheden ganske vist mange Unge til Kirken til den engelske Gudstjeneste; men efter nogle Gange minkede det, indtil der blev ganske faa, som kom, medens Kirken var næsten altid velfyldt ved den norske Gudstjeneste.

I Begyndelsen kom nogle faa Amerikanere, især de, som var giftet ind i norske Familier; men snart saa man dem aldrig mere.

Alt det Snak om, hvilke udmærkede Virkninger det engelske Sprogs Brug vilde have, det viste sig at være bare Luftkasteller. Saa sluttede Præsten med de engelske Møder.

Selv blandt den opvoksende Slægt er det norske Sprog Hjertesproget, naar det kommer til Religionen. Om Politik, Veir og Vind, Fornøjelser og Arbejde gaar Engelsk let og rask fra Munden; men naar det kommer til aandelige Sager, saa bliver Norsk Modersmaalet og Hjertesproget.

Det vilde jo forresten være meget taabeligt at undlade at oplære sine Børn i Norsk. Dette Sprog tales jo overalt i dette udstrakte Land af et Par Millioner Mennesker, naar de Danske tages med. I Forretningslivet anses den Mand og Kvinde heldigt stillet, som kan flere Sprog; skal en Købmand hyre en Clerk eller en anden Forretningsmand leje nogen til Hjælp, saa har altid den Fortrinnet til at faa Plads, som kan to eller tre Sprog.

Den unge Mand eller Kvinde, som kan tale Engelsk og Norsk, vil overalt blive foretrukket fremfor den, som kun bare Engelsk. . . . . .

Det er jo mange, som skamme sig ved at være Norske; men den norske Nation er saa højt agtet her i Landet, at man slet ikke behøver at skamme sig over den og dens Sprog. Amerikanerne gør bygtig Nar af dem, som skammer sig over sin Nation og sit Sprog og det er jo ogsaa meget naragtigt.

Det norske Sprog vil endnu bevares i flere Generationer, og saa længe som Indvandringen fra Norge vedvarer, vil det jo være aldeles nødvendigt; og det ser ud til, at den vil slutte; i de sidste Aar har den tiltaget ganske betydeligt.

Det Kirkefamfund og den Menighed, som vedligeholder det norske Sprog som sit Kirkesprog, vil her i Landet have de bedste Udsigter. Derfor er det ogsaa min Mening, at den norske Synode har Fremtiden for sig, fordi det er et meget konservativt Samfund i alle Henseender; og det Samfund, som ivrer mest for det norske Sprogs Bevarelse som Kirkesprog.

Det er naturligvis godt, at vore Præster kan bruge baade Norsk og Engelsk; jo flere Sprog ogsaa de kan, desto bedre; men den Præst, som for tidlig begynder med at indføre Engelsk i sine Menigheder, vil nok snart lære, at han gjorde et Misgreb.

Brugen af begge Sprog i en Menighed er en vanskelig Overgangstid, bereder store Vanskeligheder baade for Præst og Menighed; engang kommer Overgangen, og man maa være forberedt paa at møde den; derfor er det rigtigt og godt, at vort yngre Præsteskab er rustet ogsaa i den Henseende.

Men en for tidlig Brug af det engelske Sprog vil straffe sig selv i mange Henseender.

Læserne behøve nu blot at sætte Dansk i Stedet for Norsk og saa tænke over, hvad her siges.